

§ 20

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi viihtyisyyden ylläpitämisestä ja kaupunkitoimintaan ja pienyrittäjyyteen kannustamisesta Eteläsatamaa ja Länsisatamaa rakennettaessa

HEL 2021-001646 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.2.2021 § 19 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kolbe Laura, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 3.2.2021 § 19 periaatepäätöksen satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohdista Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän, miten Eteläsataman ja Länsisataman tulevan rakentamisen aikana voidaan ylläpitää alueiden viihtyvyyttä sekä kannustaa asukaslähtöiseen, matalan kynnyksen kaupunkitoimintaan ja pienyrittäjyyteen.

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 2.11.2021.

Lausunnon mukaan satamatoimintojen uudelleenjärjestely käynnistää laajamittaisen muutosprosessin merellisen Helsingin ytimessä, kun sa-

tamatoiminnoille varatut alueet vapautuvat muuhun käyttöön. Eteläsataman maankäyttöä kehitetään ja alue rakentuu osaksi laajenevaa keskustatoimintojen aluetta ja kävelykeskustaa. Maankäytön muutoksen tavoitteena on edistää keskustan vetovoimaa ja viihtyisyyttä, tukea yritystoimintaa sekä rakentaa Helsingin niemeä kiertävää rantareittiä. Länsisatamassa ei ole tiedossa samanlaista alueenkäytön muutosta satama-alueen jäädessä nykyiseen käyttöön.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan Eteläsatamasta kehitetään elämyksellinen keskus, jossa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä. Eteläsatamalla on tärkeä rooli Helsingin merellisyyden kehittämisessä ja kesällä järjestetty Helsinki Biennaali osoitti rannan merkityksellisuuden. Lyypekinlaiturille, reittiliikenteen lähtöpaikalle rakennettu paviljonki teki Biennaalin näkyväksi Eteläsatamassa ja Biennaali voisi mahdollisesti olla yksi tällainen väliaikainen toiminto, joka voisi levittäytyä alueelle laajemmin tulevana vuosina 2023 ja 2025.

Eteläsataman rakentaminen tulee tapahtumaan vaiheittain ja alueella tulee olemaan rakennustyömaita sekä väliaikaisia järjestelyjä useamman vuoden ajan. Työmaat Helsingin merellisessä sydämessä tulevat olemaan kaupungin näkyvimpiä ja keskeisimpiä rakennustyöma-alueita. Osa yleisistä katu- ja jalankulkualueista tullaan toteuttamaan ensin väliaikaisin järjestelyin ja viimeistelemään vasta ympäröivien rakennushankkeiden valmistuttua. Väliaikaiset järjestelyt saattavat olla paikallaan useamman vuoden ajan ja rakennustyömaan aikaisilla järjestelyillä voidaan vaikuttaa alueen viihtyisyyteen ja toiminnallisuuteen mahdollistamalla alueelle väliaikaisia toimintoja.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnistää vuonna 2022 selvityksen satamatoiminnoilta vapautuvien maa-alueiden väliaikaisen käytön mahdollisuuksien kartoittamiseksi Eteläsataman alueella. Länsisatamassa nykyinen satama-alue on jäämässä satama-alueeksi, eikä siellä ole tarpeen järjestää vastaavia viihtyvyyttä tukevia väliaikaistoimintoja kuin Eteläsatamassa.

Selvityksen tavoitteena on tutkia millaisia väliaikaiskäyttöjä alueelle olisi mahdollista osoittaa. Väliaikaisten toimintojen mahdollistamisella ylläpidetään alueen viihtyisyyttä, tuetaan asukaslähtöistä, matalan kynnyksen kaupunkitoimintaa sekä pienyritystoimintaa. Alueiden väliaikaisten toimintojen sekä vaiheittaisen muutoksen aikataulut sovitetaan satamatoimintojen siirtymisen ja muutosten aikatauluihin.

Esittelijä toteaa lisäksi, että Eteläsataman ja Katajanokan satamajärjestelyt, ml. uuden designmuseon rakentaminen sekä Katajanokanlaituri 4:ssä Stora Enson pääkonttorin rakennustyöt tulevat usean vuoden ajan hallitsemaan kaupungin merellistä julkisivua ja vaikuttamaan kau-

10.01.2022

punkilaisten, yrittäjien ja matkailijoiden viihtyisyyteen ja toimintaedellytyksiin alueella. Samalle aikajänteelle sijoittuu myös kaupungintalokortteleiden peruskorjaus. Siksi lautakunnan lausunnossa mainittu aikataulutus ja laaja yhteistyö eri osapuolien kesken on elintärkeää. Tässä voidaan käyttää hyväksi myös tulevaa Tukutorin ja Helsingin Leijona Oy:n yhdistymistä ja osallistaa hankkeeseen laajalti alueen yrittäjiä ja myös asukkaita.

Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen viimeisen kappaleen lisäyksellä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Kolbe Laura, toivomusponsi, Kvsto 3.2.2021 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Ponnien ehdottaja

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.11.2021 § 596

HEL 2021-001646 T 00 00 03

Hankenumero 5264_204

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Satamatoimintojen uudelleenjärjestely käynnistää laajamittaisen muutosprosessin merellisen Helsingin ytimessä, kun satamatoiminnoille varatut alueet vapautuvat muuhun käyttöön. Eteläsataman maankäyttöä kehitetään ja alue rakentuu osaksi laajenevaa keskustatoimintojen aluetta ja kävelykeskustaa. Maankäytön muutoksen tavoitteena on edistää keskustan vetovoimaa ja viihtyisyyttä, tukea yritystoimintaa sekä rakentaa Helsingin niemeä kiertävää rantareittiä. Länsisatamassa ei ole tiedossa samanlaista alueenkäytön muutosta satama-alueen jäädessä nykyiseen käyttöön.

Uuden kaupunkistrategian mukaan Eteläsatamasta kehitetään elämyksellinen keskus, jossa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä. Eteläsatamalla on tärkeä rooli Helsingin merellisyyden kehittämisessä ja kesällä järjestetty Helsinki Biennaali osoitti rannan merkityksellisyyden. Lyypekinlaiturille, reittiliikenteen lähtöpaikalle rakennettu paviljonki teki Biennaalin näkyväksi Eteläsatamassa ja Biennaali voisi mahdollisesti olla yksi tällainen väliaikainen toiminto, joka voisi levittäytyä alueelle laajemmin tulevina vuosina 2023 ja 2025.

Eteläsataman rakentaminen tulee tapahtumaan vaiheittain ja alueella tulee olemaan rakennustyömaita sekä väliaikaisia järjestelyjä useamman vuoden ajan. Työmaat Helsingin merellisessä sydämessä tulevat olemaan kaupungin näkyvimpiä ja keskeisimpiä rakennustyöma-alueita. Osa yleisistä katu- ja jalankulkualueista tullaan toteuttamaan ensin väliaikaisin järjestelyin ja viimeistelemään vasta ympäröivien rakennushankkeiden valmistuttua. Väliaikaiset järjestelyt saattavat olla paikallaan useamman vuoden ajan ja rakennustyömaan aikaisilla järjestelyillä voidaan vaikuttaa alueen viihtyisyyteen ja toiminnallisuuteen mahdollistamalla alueelle väliaikaisia toimintoja.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnistää vuonna 2022 selvityksen satamatoiminnoilta vapautuvien maa-alueiden väliaikaisen käytön mahdollisuuksien kartoittamiseksi Eteläsataman alueella. Länsisatamassa nykyinen satama-alue on jäämässä satama-alueeksi, eikä siellä ole tarpeen järjestää vastaavia viihtyvyyttä tukevia väliaikaistoimintoja kuin Eteläsatamassa.

Selvityksen tavoitteena on tutkia millaisia väliaikaiskäyttöjä alueelle olisi mahdollista osoittaa. Väliaikaisten toimintojen mahdollistamisella ylläpidetään alueen viihtyisyyttä, tuetaan asukaslähtöistä, matalan kynnyksen kaupunkitoimintaa sekä pienyritystoimintaa. Alueiden väliaikaisten toimintojen sekä vaiheittaisen muutoksen aikataulut sovitetaan satamatoimintojen siirtymisen ja muutosten aikatauluihin.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

10.01.2022

Asia/20

Lisätiedot

Salla Hoppu, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37240
salla.hoppu(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566